

The background of the slide is a spiral-bound notebook with a light-colored, textured cover and a silver metal spiral binding on the left side. The text is centered on the page.

Sociální výhody a služby

Boutlelisová, Hrobská, Lábrová,
Sedmíková, Vopálková, Zavadilová

Vymezení pojmu

- Zaměstnanecké výhody jsou složky odměny poskytované navíc k různým formám peněžní odměny. Zahrnují položky, které nejsou přímo odměnou, jako je každoroční dovolená na zotavenou. (Armstrong, 2004, str. 683)

Cíle:

- Cílem politiky zaměstnaneckých výhod: je poskytovat atraktivní a konkurenceschopný soubor celkových odměn, které by umožnily:
 - získat a udržet vysoce kvalitní zaměstnance
 - uspokojovat osobní potřeby zaměstnanců
 - posilovat oddanost a vědomí závazku zaměstnanců vůči organizaci
 - poskytovat některým zaměstnancům daňově zvýhodněný způsob odměny.

Zákoník práce

Péči o zaměstnance upravuje v ČR také Zákoník práce. Věnuje se především těmto oblastem:

- péče o kvalifikaci zaměstnanců a její zvyšování
- pracovní a životní podmínky zaměstnanců a jejich odborný rozvoj
- zabezpečení při pracovní neschopnosti a ve stáří a zaměstnávání po návratu do práce

Oblasti péče o zaměstnance:

a) Zaměstnanecké výhody, benefity

- Finanční pobídky
- Sociální služby
 - Individuální
 - Skupinové
- Další benefity

b) Bezpečnost práce

ZAMĚSTNANECKÉ VÝHODY

- **Benefity**
 - benefity jsou odměny za pracovní úsilí poskytované zaměstnavatelem navíc k pravidelné mzdě
 - jsou výrazem péče, kterou poskytuje zaměstnavatel svým zaměstnancům

Cíl poskytování zaměstnaneckých benefitů :

- působit na spokojenost zaměstnanců
- posilovat sounáležitost zaměstnanců s firmou
- podpořit motivaci zaměstnanců a přimět je k vyšším pracovním výkonům

Proč využívat zaměstnanecké benefity?

- Daňové zvýhodnění
- náklady na zaměstnanecké výhody ve vztahu k celkovým mzdovým nákladům firmy podle studií činí okolo 4 %.

Finanční pobídky

- Finanční výpomoc - půjčky
- Nabídka bydlení, příspěvek na bydlení
- Bonusy
- Příplatky
- Podíly na zisku, výnosy z prodeje akcií
- Výhody poskytované z portfolia produktů či služeb zaměstnavatele

Sociální služby

- Individuální služby

- Dlouhodobá nemoc
- Úmrtí blízké osoby
- Problémy v zaměstnání
- Staří a penze

- Penzijní připojištění
- Kapitálové životní pojištění
- Úrazové připojištění
- Poradenství
- Přerušování kariéry

Sociální služby

- Skupinové služby:
 - Stravovací zařízení
 - Sportovní a společenské kluby
 - Předškolní péče

 - Péče o děti
 - Rekreační pobyty
 - Teambuilding
- Vnitropodnikové konzultační služby
- Programy pomoci zaměstnancům

Další možnosti péče o zaměstnance

- upravení pracovní doby a pracovního režimu (zkrácená pracovní doba, pružná pracovní doba, job sparing, distanční práce – viz. předcházející přednášky)
- Důchod za výsluhu let - ve vojenství, odchází do důchodu dříve, dostane odchodné.
- Zákon o státní službě - zaručená pracovní pozice v policii, kritizováno řadovými strážníky, že nemají zaplacený přesčas.

Benefity a současnost

- Přihlédnutí k potřebám zaměstnance, nikoli paušální zavádění
 - Např. manažeři preferují možnost práce z domova, luxusní lékařskou péči, odborné vzdělávání, automobil vyšší třídy k soukromým účelům.
- Nejrozšířenější jsou stravenky, dovolená navíc, občerstvení na pracovišti, penzijní připojištění, automobil, mobil, notebook. Naopak nejméně běžnými jsou např. proplacení kuponu na MHD, příspěvek na školení dle vlastního výběru či dny volna tzv. sick days.

Benefity a současnost

- Aktuálním problémem jsou odchody silných ročníků 1970 až 1975 na mateřskou dovolenou.
 - Tvoří významnou část zaměstnanecké základny
 - Je třeba zachovat jejich konkurenceschopnost
 - **Možnosti:** umožnit jim brzký návrat (postupný, po půl roce, po roce, aby neztratily kontakt s prací prostřednictvím částečných úvazků, zřizováním jeslí a školek v blízkosti nebo přímo na pracovišti, možnost pracovat z domova)

Konkrétní příklad péče o zaměstnance - stravenky

- Náklady na provoz vlastních zařízení tzv. závodního stravování patří dle zákona o daních z příjmů mezi daňově uznatelné náklady, přičemž může jít i o zajišťování stravování ve vlastním zařízení prostřednictvím jiných subjektů (tzv. outsourcing) nebo může zaměstnavatel zaměstnancům poskytovat stravovací poukázky.

Příklad

- **Příklad:** Rozdíl mezi zvýšením hrubého příjmu o 550,- Kč a poskytnutím stravenek (v hodnotě 50 Kč při průměrném počtu 20 pracovních dnů za měsíc, tj. $50,- \times 20 = 1000,-$ z toho $55\% = 550,-$ Kč)
- **Hodnota stravenky: 50 Kč**
- **Počet pracovních dnů za měsíc: 20**
- **Počet zaměstnanců:**
- **Hrubá mzda: 12000 Kč**

Z pohledu zaměstnavatele:

	Zvýšením hrubého příjmu	Příspěvkem na stravenky
Hrubá mzda v Kč	12 550,- Kč	12 000,- Kč
Odvod soc. + Zdrav. pojištění	4 393,- Kč	4 200,- Kč
Mzdové náklady celkem	16 943,- Kč	16 200,- Kč
Hodnota stravenek hrazená zaměstnavatelem	0,- Kč	550,- Kč
Celkové náklady za zaměstnance	16 943,- Kč	16 750,- Kč
Nárůst nákladů	743,- Kč	550,- Kč
Úspora nákladů		193,-

Z pohledu zaměstnance:

	Zvýšením hrubého příjmu	Příspěvkem na stravenky
Hrubá mzda	12 550,- Kč	12 000,- Kč
Soc. + Zdrav. pojištění	1 695,- Kč	1 620,- Kč
Základ daně	10 856,- Kč	10 380,- Kč
Daň z příjmu	1 629,- Kč	1 557,- Kč
Daň. zvýhodnění	600,- Kč	600,- Kč
Daň z příjmu po zvýhodnění	1 029,- Kč	957,- Kč
Čistá mzda	9 828,- Kč	9 423,- Kč
Příspěvek na stravenky	0,- Kč	550,- Kč
Celkový čistý příjem	9 828,- Kč	9 973,- Kč
Zvýšení čistého příjmu	---	145,- Kč

Ročně společnost ušetří: 2 316,- Kč

Reálný příjem zaměstnance se zvýší o: 1 740,- Kč

Výhody poskytované zaměstnavatelem

Zdroj: ČSÚ (Sociální situace domácností ČR v grafech v roce 2001)

Procento společností poskytujících zaměstnanecké výhody

	2006	2003
Občerstvení na pracovišti	85%	76%
Nadstandardní délka dovolené	82%	67%
Stravenky	72%	69%
Penzijní připojištění	70%	52%
Zdravotní dny volna (sick days)	36%	25%

Zdroj: PricewaterhouseCoopers, 2006

BEZPEČNOST PRÁCE

- Povinnosti zaměstnavatele
- Povinnosti zaměstnance
- Nemoci z povolání
- Bezpečnost práce dle Armstronga

Povinnosti zaměstnavatele:

1. nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával práce, jejichž výkon by neodpovídal jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti

Rizikové faktory - dělení

- mechanické
- energetické
- požár, exploze, průmyslová havárie
- teplotní faktory
- hluk a vibrace
- aerosoly
- mimořádné tlaky
- biologické
- z nesplněných ergonomických požadavků (psychofyzilogických)
- chemické
- kombinované

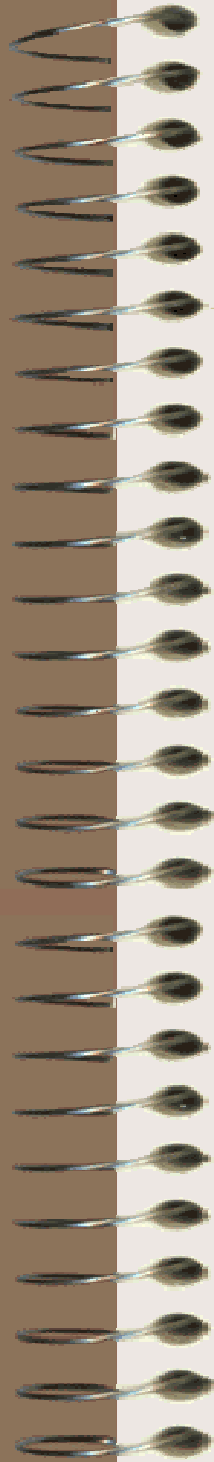
Kategorizace prací

- Minimální pracovní riziko
- Únosná míra rizika
- Významná míra rizika
- Vysoká míra rizika

2. informovat zaměstnance o tom, do jaké kategorie byla jím vykonávaná práce zařazena

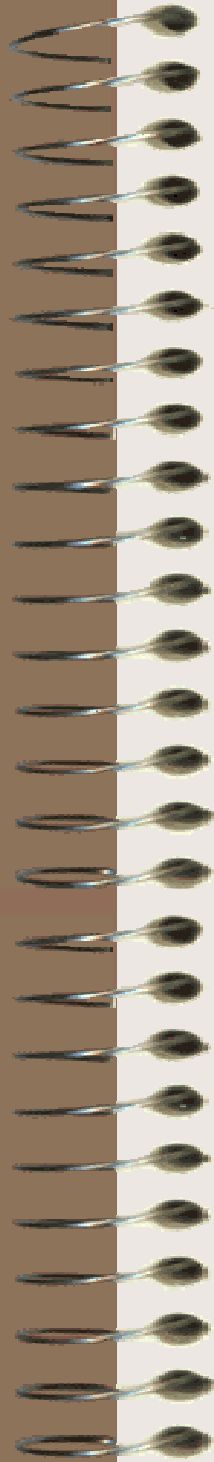
3. zajistit, aby práce v případech stanovených zvláštním právním předpisem vykonávali pouze zaměstnanci, kteří mají zdravotní průkaz, kteří se podrobili zvláštnímu očkování nebo mají doklad o odolnosti vůči nákaze

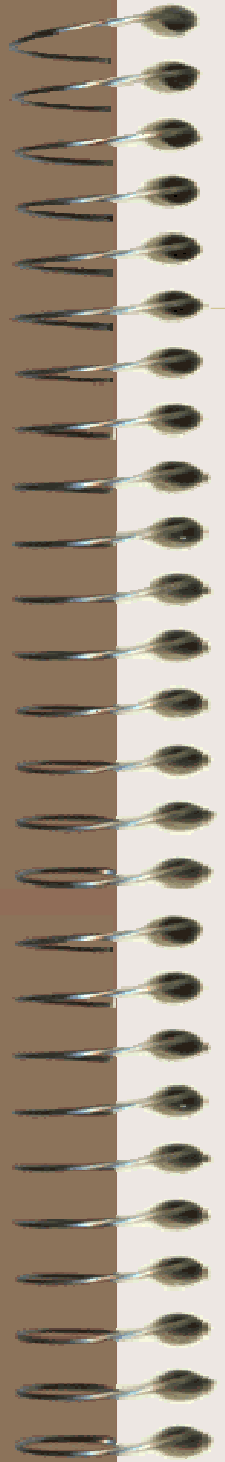
A decorative graphic of a spiral notebook binding on the left side of the page, with the metal spiral winding through a series of holes.

4. sdělit zaměstnancům, které zdravotnické zařízení jim poskytuje ZPP a jakým zdrav. úkonům jsou povinni se podrobit a umožnit jim to v rozsahu stanoveném zvláštními právními předpisy nebo rozhodnutím příslušného orgánu hygienické služby

Lékařské prohlídky

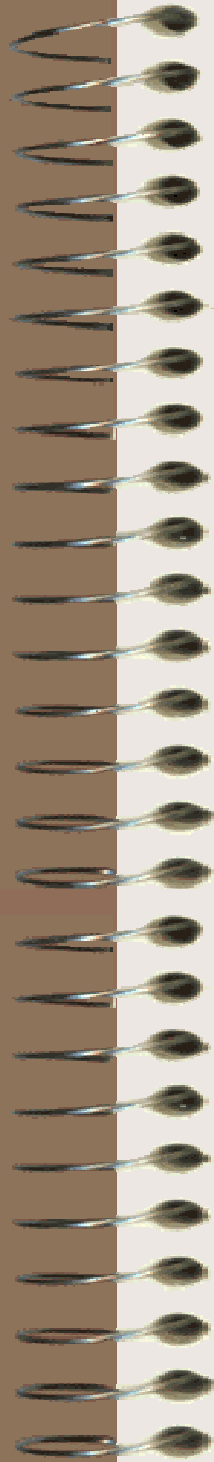
- vstupní
- periodické
- řadové
- mimořádné
- výstupní
- následné

-
5. zajistit zaměstnancům školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pravidelně ověřovat jejich znalost, a vést o tom průkaznou evidenci
 6. zajistit zaměstnancům podle potřeb vykonávané práce ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, které se týkají jejich práce a pracoviště. Těhotné a kojící ženy a matky do konce devátého měsíce po porodu je dále povinen seznámit s riziky a jejich možnými účinky na těhotenství nebo kojení

7. pro zaměstnance se změnou pracovní schopností zajišťovat zejména potřebnou úpravu pracovních podmínek, úpravu pracovišť, zřízení chráněných dílen, zaškolení nebo zaučení těchto zaměstnanců a zvyšování jejich kvalifikace při výkonu jejich pravidelného zaměstnání

8. poskytnout zaměstnancům osobní ochranné pracovní prostředky

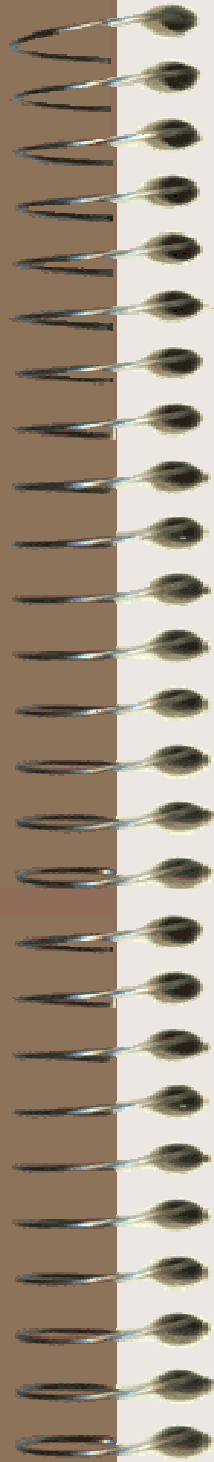

9. zajistit, aby technická zařízení, která představují zvýšenou míru ohrožení života a zdraví zaměstnanců, obsluhovali jen zdravotně a zvláště odborně způsobilí zaměstnanci

10. organizovat práci a stanovit pracovní postupy tak, aby byly dodržovány zásady bezpečného chování na pracovišti

Povinnosti zaměstnance

1. účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem v zájmu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a podrobit se ověření jejich znalostí
2. podrobit se lékařským prohlídkám, očkování, vyšetření a diagnostickým zkouškám stanoveným zvláštními právními předpisy
3. dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

-
4. dodržovat při práci stanovené pracovní postupy

 5. nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, a nekouřit na pracovištích, kde pracují také nekuřáci
 6. oznamovat svému nadřízeném nedostatky a závady na pracovišti
 7. podrobit se na pokyn příslušného vedoucího zaměstnance stanoveného v pracovním řádu zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek

Nemoci z povolání

= nemoci vznikající nepříznivým působením chemických, fyzikálních, biologických nebo jiných škodlivých vlivů, pokud vznikly za podmínek uvedených v seznamu nemocí z povolání. Nemocí z povolání se rozumí též akutní otrava vznikající nepříznivým působením chemických látek

Možné negativní důsledky práce

- pracovní stigma
- nemoci ovlivněné prací
- ohrožení nemocí z povolání
- vlastní nemoc z povolání

Kritéria pro přiznání nemocí z povolání

- Stanovení přesné diagnózy a jejího zařazení do seznamu (skupiny) nemocí z povolání
- Stanovení stupně poškození – diagnózy
- Potvrzení podmínek za kterých může nemoc z povolání vzniknout

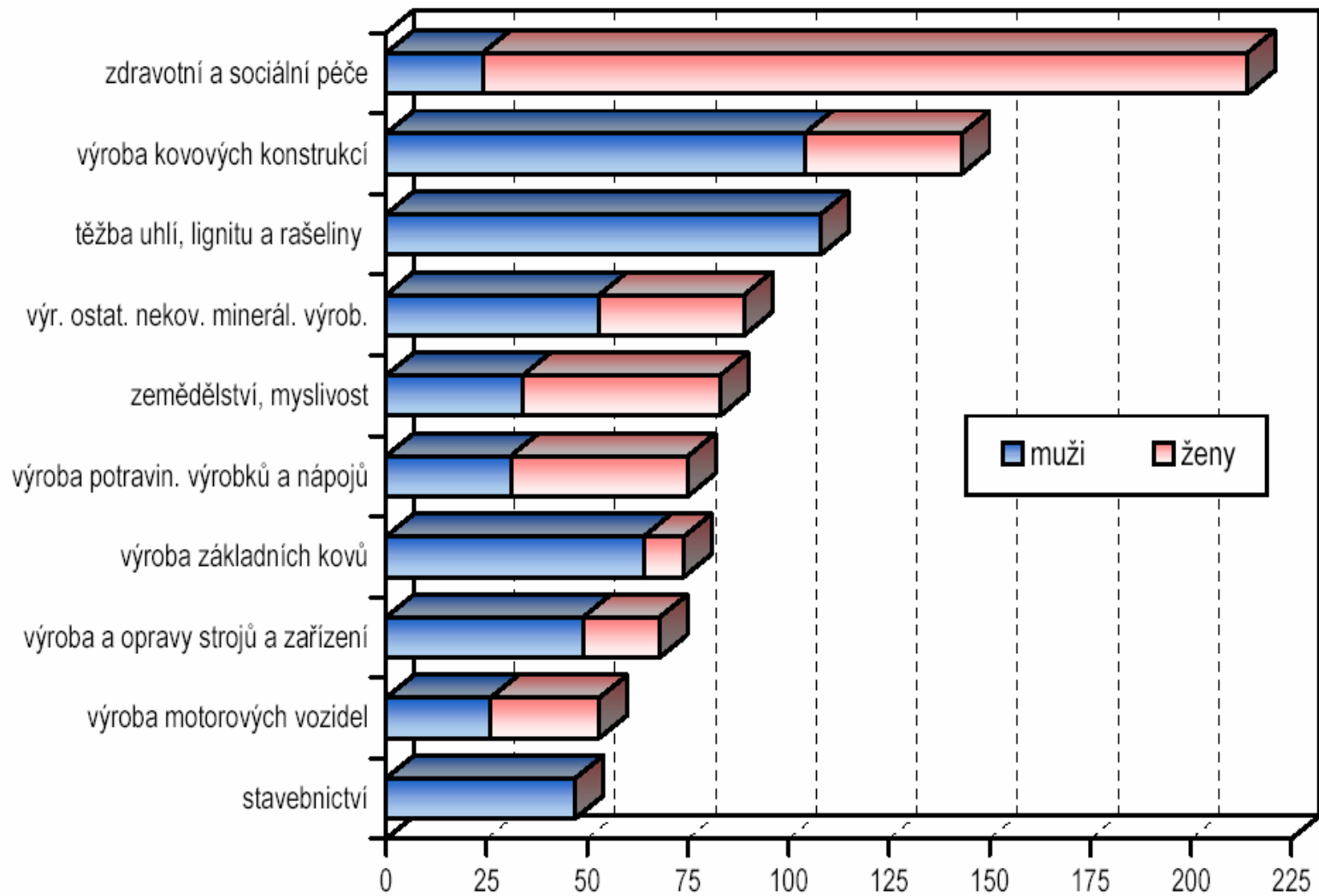
Finanční výhody

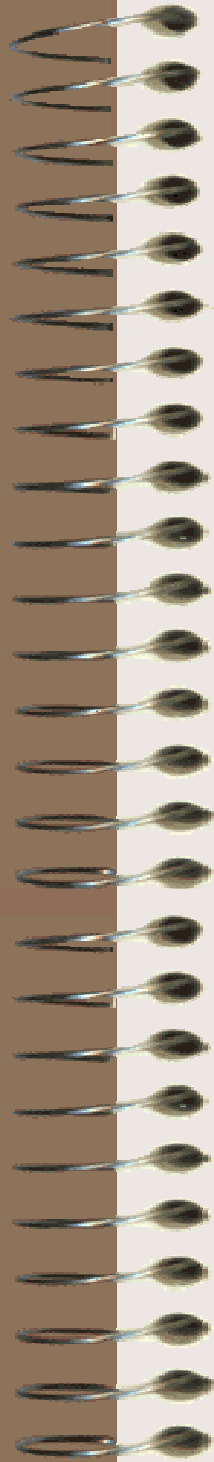
- Jednorázové odškodnění za bolest a ztížení společenského uplatnění
- Při přeřazení pro chorobu z povolání na méně placenou práci
- Nárok na úhradu nákladů spojených s vyšetřením

Statistiky nemocí z povolání (2005)

- 1 400 profesionálních onemocnění, z toho bylo 1 340 nemocí z povolání a 60 ohrožení nemocí z povolání
- Nejvíce bylo hlášeno v Moravskoslezském a Středočeském kraji
- nejvíce onemocnění bylo vyvoláno nepříznivým působením fyzikálních faktorů (40,8 %), nemoci přenosné a parazitární (20,7 %), nemoci kožní (18,6 %) a nemoci postihující dýchací cesty, plíce, pohrudnici a pobřišnici (18,0 %)

Hlášené nemoci z povolání podle odvětví ekonomických činností v ČR v roce 2005

Programy ochrany zdraví a bezpečnosti při práci (Armstrong)

- analýza
- vytváření
- realizace
- vyhodnocování

Programy ochrany zdraví zaměstnanců (podle Institute of Personnel and Development 1995 ve VB)

Kontroly nad zdravím lidí a problémy hygieny lze dosáhnout pomocí:

- eliminace rizika hned v počátku
- izolace rizikových materiálů a procesů
- zabezpečení ochranného zařízení a pomůcek
- školení pracovníků, jak se vyhnout riziku
- pravidelné inspekce
- lékařských vyšetření před nástupem do zaměstnání

Měření v oblasti bezpečnosti práce (Armstrong)

- míra incidence
- míra nehodovosti
- kontrola celkových ztrát

Vzdělávání v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti při práci

- školení manažerů, vedoucích týmů a referentů pro zdraví a bezpečnost
- úvodní školení zaměstnanců, seznámení s existujícími riziky při výkonu konkrétní práce

Zdroje:

1. ARMSTRONG, MICHAEL. *Personální management*. Praha: Grada, 1999.
2. HEJLEK, ALEŠ. Přednášky k předmětu Vliv práce a pracovních podmínek na zdraví. ZSF JČU.
3. Nařízení vlády č. 290/1995, kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.
4. Tréninky pro silné povahy, in: Human resource management, *Economia*, 11-12/2005
5. http://www.bozpinfo.cz/citarna/clanky/ochrana_zdravi/preventivni_pece030818.html
6. http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=290/1995&PC_8411_p=P%C5%99%C3%ADĪ&PC_8411_l=290/1995&PC_8411_ps=10#10821 Seznam nemocí.
7. http://www.uzis.cz/download.php?ctg=20&search_name=nemoci%20z%20povol%E1n%ED®ion=100&kind=21&mnu_id=6200 Statistika.

A spiral-bound notebook with a light beige, textured cover. The spiral binding is on the left side. The text is centered on the cover.

To je vše,

děkujeme za pozornost!